

Pakkausseloste: Tietoa potilaalle

APYDAN 300 mg tabletti okskarbatsepiini

Lue tämä pakkausseloste huolellisesti ennen kuin aloitat lääkkeen käyttämisen, sillä se sisältää sinulle tärkeitä tietoja.

- Säilytä tämä pakkausseloste. Voit tarvita sitä myöhemmin.
- Jos sinulla on kysyttävää, käänny lääkärin tai apteekkihenkilökunnan puoleen.
- Tämä lääke on määrätty vain sinulle tai lapsellesi eikä sitä tule antaa muiden käyttöön. Se voi aiheuttaa haittaa muille, vaikka heillä olisikin samanlaiset oireet kuin sinulla/lapsellasi on.
- Jos havaitset haittavaikutuksia, käänny lääkärin tai apteekkihenkilökunnan puoleen. Tämä koskee myös sellaisia mahdollisia haittavaikutuksia, joita ei ole mainittu tässä pakkausselosteessa. Ks. kohta 4.

Tässä pakkausselosteessa kerrotaan:

1. Mitä Apydan 300 mg on ja mihin sitä käytetään
2. Mitä sinun on tiedettävä, ennen kuin käytät Apydan 300 mg -valmistetta
3. Miten Apydan 300 mg -valmistetta käytetään
4. Mahdolliset haittavaikutukset
5. Apydan 300 mg -valmisteen säilyttäminen
6. Pakkauksen sisältö ja muuta tietoa

1. Mitä Apydan 300 mg on ja mihin sitä käytetään

Mitä Apydan 300 mg on

Apydan 300 mg -tablettien sisältää vaikuttavana aineena okskarbatsepiinia. Apydan 300 mg kuuluu epilepsialääkkeiden ryhmään.

Mihin Apydan 300 mg -tabletteja käytetään

Apydan 300 mg -tabletteja ja muita samankaltaisia lääkkeitä käytetään epilepsian hoitoon.

Epilepsia on aivojen toimintahäiriö, joka aiheuttaa toistuvat kohtaukset ja kouristukset.

Kohtaukset johtuvat aivojen sähköisen viestinkulun tilapäisestä häiriöstä. Aivosolut ohjaavat normaalisti elimistön liikkeitä lähettämällä hermojen kautta järjestelmällisiä viestejä lihaksille. Epilepsian yhteydessä aivosolujen sähköinen toiminta häiriintyy, mikä johtaa epileptiseen kohtaukseen.

Apydan 300 mg on tarkoitettu paikallisalkuisten kohtausten hoitoon. Tällaisten kohtausten yhteydessä saattaa esiintyä myös toissijaisesti yleistyneitä tajuttomuus-kouristuskohtauksia.

Paikallisalkuiset kohtaukset alkavat tietyltä aivoalueelta, mutta saattavat levitä koko aivojen alueelle ja aiheuttaa yleistyneen tajuttomuus-kouristuskohtauksen. Paikallisalkuiset kohtaukset voidaan jakaa yksinkertaisiin ja monimuotoisiin kohtauksiin. Yksinkertaisten paikallisalkuisten kohtausten aikana potilas on tajuissaan, mutta monimuotoisten paikallisalkuisten kohtausten aikana myös tajunnan taso muuttuu.

Apydan 300 mg normalisoi hermosolujen viestintää ja estää näin kohtauksia tai vähentää niiden määrää.

Apydan 300 mg -tabletteja voidaan käyttää yksinään tai yhdessä muiden epilepsialääkkeiden kanssa.

Hoidossa pyritään yleensä käyttämään vain yhtä, sinulle tai lapsellesi parhaiten sopivaa lääkettä. Jos epilepsia on vaikea, kohtausten estämiseen saatetaan kuitenkin tarvita kahta tai useampaa lääkettä.

Apydan 300 mg on tarkoitettu käytettäväksi aikuisilla ja vähintään 6-vuotiailla lapsilla.

Jos sinulla on kysyttävää siitä, miten Apydan 300 mg vaikuttaa tai miksi sinulle on määrätty tätä lääkettä, käänny lääkärin puoleen.

2. Mitä sinun on tiedettävä, ennen kuin käytät Apydan 300 mg -valmistetta

Noudata kaikkia lääkärin antamia ohjeita huolellisesti, vaikka ne eroaisivatkin tässä pakkausselosteessa annetuista yleisistä käyttöohjeista.

Apydan 300 mg -hoidon seuranta

Sinulle sopivan annoksen määrittämiseksi lääkäri saattaa pyytää sinua käymään verikokeissa ennen Apydan 300 mg -hoidon alkamista sekä hoidon aikana. Lääkäri kertoo milloin sinun on käytävä näissä verikokeissa.

Älä käytä Apydan 300 mg -valmistetta

- jos olet **allerginen** okskarbatsepiinille tai tämän lääkkeen jollekin muulle aineelle (lueteltu kohdassa 6) tai jos olet allerginen eslikarbatsepiinille.

Jos edellä mainittu koskee sinua, kerro siitä lääkärille ennen kuin aloitat Apydan 300 mg -hoidon. Jos epäilet mahdollisesti olevasi allerginen, kysy neuvoa lääkäriltä.

Varoitukset ja varotoimet

Keskustele lääkärin kanssa ennen Apydan 300 mg -tablettien ottamista:

- jos olet joskus saanut **yliherkkyysoireita** (ihottumaa tai muita allergiaoireita) karbamatsepiinista tai muista lääkkeistä. Noin neljännes (25 %) karbamatsepiinille allergisista henkilöistä saattaa saada allergisia reaktioita myös okskarbatsepiiniin (Apydan 300 mg -tablettien) käytön yhteydessä.
- jos sinulla on munuaissairaus
- jos sinulla on vakava maksasairaus
- jos **käytät diureetteja** (lääkkeitä, jotka lisäävät virtsamäärää ja edistävät näin nesteen ja suolojen poistumista elimistöstä)
- jos sinulla on jokin **sydäntauti**, hengenahdistusta ja/tai jalkojen tai jalkaterien turvotusta (nesteen kertyminen elimistöön)
- jos verikokeet ovat osoittaneet, että **veresi natriumpitoisuus on alhainen** (ks. kohta 4. Mahdolliset haittavaikutukset)
- jos olet nainen ja **käytät hormonaalista ehkäisyä** (esim. ehkäisytabletteja), sillä Apydan 300 mg voi heikentää hormonaalisen ehkäisyn tehoa. Käytä jotakin ei-hormonaalista ehkäisymenetelmää tai ei-hormonaalista lisäehkäisyä Apydan 300 mg -hoidon aikana raskauden ehkäisemiseksi. Kerro lääkärille välittömästi, jos kuukautisesi muuttuvat epäsäännöllisiksi tai sinulla esiintyy tiputteluvuotoa. Jos sinulla on lisäkysymyksiä, käänny lääkärin tai apteekkihenkilökunnan puoleen.

Han-kiinalaista ja thaimaalaista alkuperää olevien potilaiden riskiä saada vakava ihoreaktio karbamatsepiiniin tai kemiallisesti samankaltaisten yhdisteiden käytön yhteydessä voidaan ennustaa verikokeella. Lääkäri osaa ottaa kantaa, onko verikoe tarpeen ennen okskarbatsepiinilääkityksen aloittamista.

Jos sinulle Apydan 300 mg -hoidon aloittamisen jälkeen kehittyy seuraavia oireita, ota heti yhteys lääkäriin tai hakeudu lähimmän sairaalan päivystykseen:

- jos sinulle Apydan 300 mg -hoidon aloittamisen jälkeen kehittyy **allerginen reaktio**. Reaktion oireina voi esiintyä esim. huulien, silmäluomien, kasvojen, kurkun tai suun turpoamista tai äkillisiä

hengitysvaikeuksia, kuumetta, johon liittyy imusolmukkeiden turvotusta, ihottumaa tai rakkulamaista ihottumaa

- jos sinulle kehittyy **hepatiitin** eli maksatulehduksen oireita, kuten ihon tai silmänvalkuaisten keltaisuutta.
- jos kouristuskohtaustesi määrä lisääntyy. Tämä varoitus koskee etenkin lapsipotilaita, mutta ilmiö saattaa esiintyä myös aikuisilla.
- jos sinulle kehittyy **veren häiriöihin** viittaavia oireita (esim. väsymys, hengenahdistus rasituksen yhteydessä, kalpeus, päänsärky, vilunväreet, huimaus, usein toistuvat kuumeiset infektiot, kurkkukipu, suun haavaumat, epätavallinen alttius mustelmille tai verenvuodoille, nenäverenvuoto, punoittavia tai sinertäviä läiskii iholla tai selittämättömiä ihomuutoksia).
- pienellä määrällä potilaita, joita on hoidettu epilepsialääkkeillä, kuten Apydan 300 mg -tableteilla, on ollut ajatuksia itsensä vahingoittamisesta tai itsemurhasta. Jos sinulla esiintyy tällaisia ajatuksia, ota heti yhteyttä lääkäriin.
- jos **sydämesi syke on nopea tai epätavallisen hidas**.

Lapset ja nuoret

Okskarbatsepiini, jota Apydan 300 mg sisältää, saattaa pahentaa joitakin suoraan yleistyviä kohtaustyyppisiä kuten myoklonisia ja poissaolo-kohtauksia. Kerro lääkärille, jos lapsellasi on tämäntyyppisiä kohtauksia.

Lapsipotilaiden hoidossa lääkäri saattaa suositella kilpirauhasen toiminnan tarkastamista ja seuranta ennen hoidon aloittamista ja sen aikana.

Tämä lääkevalmiste sisältää alle 1 mmol natriumia (23 mg) per tabletti eli sen voidaan sanoa olevan ”natriumiton”.

Muut lääkevalmisteet ja Apydan 300 mg

Kerro lääkärille tai apteekkihenkilökunnalle, jos parhaillaan käytät, olet äskettäin käyttänyt tai saatat käyttää muita lääkkeitä.

Tämä koskee etenkin seuraavia:

- hormonaalinen ehkäisy, esim. ehkäisytabletit (ks. kohta “Varoitukset ja varotoimet”).
- muut epilepsialääkkeet ja entsyymitoimintaa indusoivat lääkkeet, esim. karbamatsepiini, fenobarbitaali, fenytoiini tai lamotrigiini ja rifampisiini.
- veren natriumarvoja pienentävät lääkkeet, esim. diureetit (lääkkeitä, jotka lisäävät virtsamäärää ja edistävät näin nesteen ja suolojen poistumista elimistöstä), desmopressiini tai tulehduskipulääkkeet, kuten indometasiini.
- litium ja MAO:n estäjät (mielialan tasaamiseen ja masennuksen hoitoon käytettyjä lääkkeitä).
- immuunijärjestelmään vaikuttavat lääkkeet, esim. siklosporiini ja takrolimuusi.

Apydan 300 mg ruuan, juoman ja alkoholin kanssa

Apydan 300 mg otetaan aterian yhteydessä tai sen jälkeen nesteen kera.

Alkoholi voi lisätä Apydan 300 mg -valmisteen sedatiivista vaikutusta. Vältä alkoholia mahdollisimman tarkoin ja kysy neuvoa lääkäriltä.

Raskaus ja imetys

Raskaus

Jos olet raskaana tai imetät, epäilet olevasi raskaana tai jos suunnittelet lapsen hankkimista, kysy lääkäriltä neuvoa ennen tämän lääkkeen käyttöä.

On tärkeää, että epilepsia-kohtaukset pysyvät hallinnassa raskauden aikana. Toisaalta epilepsialääkkeiden käyttö raskauden aikana voi aiheuttaa haittaa lapselle.

Synnynnäiset poikkeavuudet

Tutkimukset eivät ole osoittaneet, että okskarbatsepiinin käyttöön raskauden aikana liittyy lisääntynyt synnynnäisten poikkeavuuksien riski. Syntymättömän lapsen synnynnäisten poikkeavuuksien riskiä ei voida kuitenkaan täysin poissulkea.

Hermoston kehityshäiriöt

Jotkut tutkimukset ovat osoittaneet, että okskarbatsepiinille altistuminen kohdussa vaikuttaa kielteisesti lapsen aivotoiminnan kehitykseen, kun taas toisissa tutkimuksissa vastaavaa vaikutusta ei ole havaittu. Mahdollista vaikutusta hermoston kehitykseen ei voida poissulkea.

Lääkäri kertoo sinulle hoidon eduista ja riskeistä. Keskustele hänen kanssaan siitä, onko sinun aiheellista jatkaa Apydan 300 mg -tablettien käyttöä.

Älä keskeytä Apydan 300 mg -hoitoa raskauden ajaksi keskustelematta ensin asiasta lääkärin kanssa.

Imetys

Jos käytät tätä lääkettä, kysy neuvoa lääkäriltä ennen imetyksen aloittamista. Apydan 300 mg valmisteen vaikuttava aine erittyy rintamaitoon. Vaikka saatavilla olevat tiedot viittaavat siihen, että imetettävään lapseen siirtyvän Apydan 300 mg määrä on pieni, lapseen kohdistuvaa haittavaikutusten riskiä ei voida poissulkea. Lääkäri keskustelee kanssasi imettämisen hyödyistä ja mahdollisista riskeistä Apydan 300 mg-hoidon aikana. Jos imetat Apydan 300 mg-hoidon aikana ja epäilet lapsesi saavan haittavaikutuksia, kuten liiallinen uneliaisuus tai huono painonnousu, kerro niistä välittömästi lääkärille.

Ajaminen ja koneiden käyttö

Apydan 300 mg saattaa aiheuttaa uneliaisuutta, huimausta, näön hämärtymistä, kahtena näkemistä, koordinaatiokyvyn puutetta tai tajunnan tason laskua. Näitä oireita voi esiintyä etenkin hoidon alkuvaiheessa sekä annosta suurennettaessa.

Lääke voi heikentää kykyä kuljettaa moottoriajoneuvoa tai tehdä tarkkaa keskittymistä vaativia tehtäviä. On omalla vastuullasi arvioida, pystytkö näihin tehtäviin lääkehoidon aikana. Lääkkeen vaikutuksia ja haittavaikutuksia on kuvattu muissa kappaleissa. Lue koko pakkausseloste opastukseksi. Keskustele lääkärin tai apteekkihenkilökunnan kanssa, jos olet epävarma.

3. Miten Apydan 300 mg -valmistetta käytetään

Ota tätä lääkettä juuri siten kuin lääkäri on määrännyt. Tarkista ohjeet lääkäriltä tai apteekista, jos olet epävarma.

Annoskoko

Annos aikuisilla

- Apydan 300 mg -tablettien **tavanomainen aloitusannos** aikuisilla (myös iäkkäillä potilailla) on 600 mg okskarbatsepiinia vuorokaudessa.
- Ota yksi 300 mg:n tabletti kahdesti vuorokaudessa.
- Lääkäri voi tarvittaessa suurentaa annosta, kunnes hän löytää sinulle sopivimman annoksen. Parhaat hoitotulokset saavutetaan yleensä 600–2400 mg okskarbatsepiiniannoksilla vuorokaudessa.
- Jos käytät myös muita epilepsialääkkeitä, annostus pysyy silti samana.
- Jos sinulla on munuaissairaus (ja munuaisten vajaatoiminta), aloitusannos on puolet tavanomaisesta aloitusannoksesta.
- Jos sinulla on vaikea maksasairaus, lääkäri saattaa muuttaa annosta.

Annos lapsilla

Apydan 300 mg -tabletteja voidaan antaa 6-vuotiaille ja sitä vanhemmille lapsille.

Lasten annostus lasketaan painon mukaan.

- Aloitusannos on 8–10 mg/kg vuorokaudessa jaettuna kahteen annokseen. Esimerkiksi 30 kg:n painoisen lapsen aloitusannos on puolikas 300 mg:n tabletti kahdesti vuorokaudessa.
- Lääkäri voi tarvittaessa suurentaa annosta, kunnes hän löytää lapsellesi sopivimman annoksen. Parhaat hoitotulokset saavutetaan yleensä 30 mg/kg okskarbatsepiiniannoksilla vuorokaudessa. Lasten maksimiannos on 46 mg/kg vuorokaudessa.

Miten Apydan 300 mg -valmistetta käytetään:

- Nielaise tabletit pienen vesimäärän kera aterian yhteydessä tai sen jälkeen.
- Apydan 300 mg -tableteissa on ristikkäinen jakouurre. Voit jakaa tabletin neljään yhtä suureen osaan, joista jokainen on 75 mg.
- Jos pienet lapset eivät pysty nielemään tabletteja tai heille sopivaa annosta ei voida antaa tablettimuodossa, Apydan 300 mg -tabletit voidaan juoda veteen liuotettuna.

Milloin ja kuinka kauan Apydan 300 mg -valmistetta käytetään

Apydan 300 mg -tabletteja otetaan joka päivä. Ota lääke kahdesti vuorokaudessa aina suurin piirtein samaan aikaan päivästä, ellei lääkäri anna sinulle muita ohjeita. Näin epilepsian hoitotasapaino pysyy mahdollisimman hyvänä. Tällöin on myös helpompi muistaa, milloin lääke pitää ottaa.

Lääkäri kertoo sinulle, kuinka kauan Apydan 300 mg -hoitoa jatketaan. Hoidon kesto riippuu kohtaustyyppistä. Hoitoa on ehkä jatkettava useiden vuosien ajan kohtausten ehkäisemiseksi. Älä muuta annosta tai lopeta lääkkeen käyttöä neuvottelematta ensin lääkärin kanssa.

Jos otat enemmän Apydan 300 mg -valmistetta kuin sinun pitäisi

Jos olet ottanut liian suuren lääkeannoksen tai vaikkapa lapsi on ottanut lääkettä vahingossa, ota aina yhteyttä lääkäriin, sairaalaan tai Myrkytystietokeskukseen (puh. 0800 147 111) riskien arvioimiseksi ja lisäohjeiden saamiseksi. Apydan 300 mg -yliannostuksen oireita ovat:

- uneliaisuus, huimaus, koordinaatiohäiriöt ja/tai tahdosta riippumattomat silmien liikkeet, lihasten nykiminen tai kouristusten huomattava paheneminen, päänsärky, tajunnan menettäminen, kooma
- pahoinvointi, oksentelu, tahdosta riippumattomien liikkeiden lisääntyminen
- sairaaloinen uneliaisuus, kahtena näkeminen, silmän mustuaisen pieneneminen, näön hämärtyminen
- väsymys
- hidas ja pinnallinen hengitys (hengityslama)
- epäsäännöllinen sydämen syke (QTc-ajan piteneminen)
- vapina, päänsärky, kooma, tajunnan tason lasku, hallitsemattomat suun, kielen ja raajojen liikkeet
- aggressiivisuus, kiihtyneisyys, sekavuus, lihasten nykiminen tai kouristusten huomattava paheneminen koordinaatiohäiriöt ja/tai tahdosta riippumattomat silmien liikkeet
- matala verenpaine
- hengenahdistus.

Jos unohtat ottaa Apydan 300 mg -valmistetta

Jos unohtat ottaa annoksen, ota se heti kun muistat. Jos sinun on jo kuitenkin aika ottaa seuraava annos, jätä unohtunut annos väliin. Jatka tavanomaisen annosteluajataulun noudattamista. Älä ota kaksinkertaista annosta korvataksesi unohtamasi kerta-annoksen.

Jos olet epävarma tai olet unohtanut ottaa useita annoksia, ota yhteys lääkäriin.

Jos lopetat Apydan 300 mg -valmisteen käytön

Älä lopeta lääkkeen käyttöä, ellei lääkäri kehota sinua tekemään niin.

Älä koskaan lopeta lääkkeen käyttöä äkillisesti, sillä se voi johtaa kohtausten nopeaan pahenemiseen.

Jos hoito lopetetaan, sen pitää tapahtua vähitellen lääkärin ohjeiden mukaisesti.

Jos sinulla on kysymyksiä tämän lääkkeen käytöstä, käänny lääkärin tai apteekkihenkilökunnan puoleen.

4. Mahdolliset haittavaikutukset

Kuten kaikki lääkkeet, tämäkin lääke voi aiheuttaa haittavaikutuksia. Kaikki eivät kuitenkaan niitä saa.

Ota välittömästi yhteys lääkäriin tai hakeudu lähimmän sairaalan ensiapuun, jos sinulle kehittyy jokin seuraavista haittavaikutuksista:

Seuraavat oireet voivat olla merkkejä mahdollisesti vakavista haittavaikutuksista, jotka saattavat vaatia välitöntä lääkärinhoitoa. Lääkäri päättää myös, pitääkö Apydan-hoito lopettaa heti ja miten hoitoa jatketaan.

Melko harvinaiset (voi esiintyä enintään 1 potilaalla_100:sta):

- Painonnousu, väsymys, hiustenlähtö, lihasheikkous, paleleminen (kilpirauhasen vajaatoiminnan merkkejä).
- Kaatuminen.

Harvinaiset (voi esiintyä enintään 1 potilaalla_1 000:sta):

- Huulten, silmäluomien, kasvojen, kurkun tai suun turvotus, johon liittyy hengitys-, puhumis- tai nielemisvaikeuksia (anafylaktisen reaktion ja angioödeeman merkkejä).
- Ihottuma ja/tai kuumetta, jotka voivat olla DRESS-ilmentymiä (lääkeihottuma, johon liittyy eosinofiliaa ja yleisoireita); AGEP (akuutti yleistynyt eksantematoottinen pustuloosi).
- Väsymys, hengenahdistus raskuuden yhteydessä, kalpeus, päänsärky, vilunväreet, huimaus, usein toistuvat kuumeiset infektiot, kurkkukipu, suun haavaumat, epätavallinen alttius mustelmille tai verenvuodoille, nenäverenvuoto, punoittavia tai sinertäviä läiskii iholla tai selittämättömiä ihomuutoksia (verihutaleiden tai verisolujen vähenemisen merkkejä).
- Tajunnantason lasku, sekavuus, lihasten nykiminen tai kouristusten huomattava paheneminen (mahdollisia veren alhaisen natriumpitoisuuden oireita poikkeavan ADH erityksen takia) (ks. "Varoitukset ja varotoimet").

Hyvin harvinaiset (voi esiintyä enintään 1 potilaalla_10 000:sta):

- Yliherkkyysoireita, kuten ihottumaa, kuumetta tai lihas- ja nivelkipua.
- Vaikeat rakkulamaiset muutokset iholla ja/tai huulten, silmien, suun, nenän tai sukuelinten limakalvoilla (vakavan allergisen reaktion merkkejä, Lyellin oireyhtymä, Stevens-Johnsonin oireyhtymä ja erythema multiforme mukaan lukien).
- Lähinnä kasvoilla esiintyvä punoittava, laikukas ihottuma, jonka yhteydessä saattaa esiintyä väsymystä, kuumetta, pahoinvointia tai ruokahaluttomuutta (lupuksen eli punahukan merkkejä).
- Flunssan kaltaiset oireet, joihin liittyy ihon tai silmänvalkuaisten keltaisuutta (maksatulehduksen merkkejä).
- Vaikea ylävatsakipu, oksentelu, ruokahaluttomuus (haimatulehduksen merkkejä).

Kerro lääkärille mahdollisimman pian, jos saat jonkin seuraavista haittavaikutuksista, sillä ne voivat vaatia lääkärinhoitoa:

Yleiset (voi esiintyä enintään 1 potilaalla 10:stä):

- Vapina, koordinaatiohäiriöt, tahdosta riippumattomat silmien liikkeet, ahdistuneisuus, hermostuneisuus, masentuneisuus, mielialan vaihtelut, ihottuma.

Hyvin harvinaiset (voi esiintyä enintään 1 potilaalla 10 000:sta):

- Epäsäännöllinen sydämen syke tai hyvin nopea tai hidas syke.

Muut haittavaikutukset, joita voi esiintyä:

Nämä Apydan 300 mg -valmisteen haittavaikutukset ovat yleensä lieviä tai keskivaikkeitä. Ne ovat useimmiten tilapäisiä ja lievittyvät yleensä ajan myötä.

Hyvin yleiset (voi esiintyä yli 1 potilaalla 10:stä):

- Väsymys, päänsärky, huimaus, uneliaisuus, pahoinvointi, oksentelu, kahtena näkeminen.

Yleiset (voi esiintyä enintään 1 potilaalla 10:stä):

- Heikotus, muistihäiriöt, keskittymiskyvyn heikkeneminen, apatia, kiihtyneisyys, sekavuus, näön hämärtyminen, näköhäiriöt, ummetus, ripuli, vatsakipu, akne, hiustenlähtö, tasapainohäiriöt, painonnousu, puhehäiriö.

Melko harvinaiset (voi esiintyä enintään 1 potilaalla 100:sta):

- Korkea verenpaine, nokkosihottuma.
- Apydan 300 mg -hoidon aikana saattaa esiintyä myös maksaentsyymiarvojen kohoamista.

Harvinaiset (voi esiintyä enintään 1 potilaalla 1 000:sta):

- Luustomuutoksia, kuten osteopeniaa ja osteoporoosia (luun heikentymistä) sekä murtumia, on raportoitu okskarbatsepiinin käytön yhteydessä. Kerro lääkärille tai apteekkihenkilökunnalle, jos käytät pitkäaikaista epilepsialääkitystä tai steroideja tai sinulla on todettu osteoporoosi.

Haittavaikutuksista ilmoittaminen

Jos havaitset haittavaikutuksia, kerro niistä lääkärille, apteekkihenkilökunnalle tai sairaanhoitajalle. Tämä koskee myös sellaisia mahdollisia haittavaikutuksia, joita ei ole mainittu tässä pakkausselosteessa. Voit ilmoittaa haittavaikutuksista myös suoraan (ks. yhteystiedot alla). Ilmoittamalla haittavaikutuksista voit auttaa saamaan enemmän tietoa tämän lääkevalmisteen turvallisuudesta.

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri

PL 55

00034 FIMEA

5. Apydan 300 mg -valmisteen säilyttäminen

Ei lasten ulottuville eikä näkyville.

Älä käytä tätä lääkettä pakkauksessa mainitun viimeisen käyttöpäivämäärän jälkeen. Viimeinen käyttöpäivämäärä tarkoittaa kuukauden viimeistä päivää.

Lääkkeitä ei tule heittää viemäriin eikä hävittää talousjätteiden mukana. Kysy käyttämättömien lääkkeiden hävittämisestä apteekista. Näin menetellen suojelet luontoa.

6. Pakkauksen sisältö ja muuta tietoa

Mitä Apydan 300 mg sisältää

- Vaikuttava aine on okskarbatsepiini.
- Muut aineet ovat mikrokiteinen selluloosa, natriumtärkkelysglykolaatti (tyyppi A), magnesiumstearaatti, riboflaviini ja ammoniometakrylaattikopolymeeri (tyyppi B).

Lääkevalmisteen kuvaus ja pakkauskoost

Apydan 300 mg on pyöreä, litteä, vaaleankeltainen, ristikkäisjakourteinen tabletti, jossa on punertavaa väriä. Tabletin voi jakaa neljäksi yhtä suureksi annokseksi.

Apydan 300 mg -pakkauksessa on 50 tai 100 tablettia muovipurkissa.

Muut vahvuudet

Apydan 600 mg

Myyntiluvan haltija ja valmistaja

Desitin Arzneimittel GmbH
Weg beim Jäger 214
D-22335 Hamburg, Saksa

info@desitin.fi

Tämä pakkausseloste on tarkistettu viimeksi 17.10.2022.

Bipacksedel: Information till patienten

APYDAN 300 mg tablett oxkarbazepin

Läs noga igenom denna bipacksedel innan du börjar ta detta läkemedel. Den innehåller information som är viktig för dig.

- Spara denna information, du kan behöva läsa den igen.
- Om du har ytterligare frågor vänd dig till läkare eller apotekspersonal.
- Detta läkemedel har ordinerats enbart åt dig eller ditt barn. Ge det inte till andra. Det kan skada dem, även om de uppvisar sjukdomstecken som liknar dina/ditt barns.
- Om du får biverkningar, tala med läkare eller apotekspersonal. Detta gäller även eventuella biverkningar som inte nämns i denna information. Se avsnitt 4.

I denna bipacksedel finns information om följande:

1. Vad Apydan 300 mg är och vad det används för
2. Vad du behöver veta innan du tar Apydan 300 mg
3. Hur du tar Apydan 300 mg
4. Eventuella biverkningar
5. Hur Apydan 300 mg ska förvaras
6. Förpackningens innehåll och övriga upplysningar

1. Vad Apydan 300 mg är och vad det används för

Vad är Apydan 300 mg

Apydan 300 mg innehåller den aktiva substansen oxkarbazepin.

Apydan 300 mg tillhör en grupp läkemedel som kallas antiepileptika (epilepsimediciner).

Till vad används Apydan 300 mg?

Apydan 300 mg och andra liknande läkemedel används för behandling av epilepsi.

Epilepsi är en störning i hjärnans funktion som orsakar återkommande anfall och kramper. Krampanfallen beror på en tillfällig störning i hjärnans elektriska signalöverföringssystem. Normalt samordnar hjärncellerna kroppens rörelser genom att sända ut signaler via nerverna till muskelvävnaden. Vid epilepsi störs hjärncellernas normala, organiserade elektriska aktivitet, vilket leder till ett epileptiskt anfall.

Apydan 300 mg är avsett för behandling av partiella anfall med eller utan sekundärt generaliserade medvetlöshets- och krampanfall.

De partiella anfallen börjar i en viss begränsad del av hjärnan, men kan sedan spridas till hela hjärnan och orsaka ett s.k. generaliserat toniskt-kloniskt anfall. De partiella anfallen kan uppdelas i enkla och komplexa anfall. Under ett enkelt partiellt anfall är patienten vid medvetande, men vid ett komplext partiellt anfall påverkas även medvetandegraden.

Apydan 300 mg normaliserar överföringen av information mellan nervcellerna, och förhindrar helt, eller minskar på detta sätt antalet anfall.

Apydan 300 mg kan användas ensamt eller i kombination med andra antiepileptiska medel.

Vanligen försöker läkaren hitta det läkemedel som fungerar bäst för dig eller ditt barn, men vid svårare fall av epilepsi kan en kombination av två eller flera läkemedel vara nödvändig för att kontrollera anfallen.

Apydan 300 mg är avsett för behandling av vuxna och barn från 6 år och uppåt.

Om du har frågor om hur Apydan 300 mg verkar eller varför du har ordinerats detta läkemedel, kontakta läkare.

2. Vad du behöver veta innan du tar Apydan 300 mg

Följ noga alla de anvisningar läkaren gett även om de avviker från den allmänna information som anges i denna bipacksedel.

Uppföljning av behandlingen med Apydan 300 mg

Läkaren kan önska utföra vissa blodprov för att bestämma rätt dos för dig både före behandlingen med Apydan 300 mg inleds och medan den pågår. Läkaren talar i så fall om för dig när dessa blodprov ska tas.

Ta inte Apydan 300 mg:

- om du är **allergisk** mot oxkarbazepin eller något annat innehållsämne i detta läkemedel (anges i avsnitt 6) eller om du är allergisk mot eslikarbazepin.

Om det ovannämnda gäller för dig ska du tala om det för läkaren innan du börjar ta Apydan 300 mg. Om du tror att du kanske kan vara allergisk ska du också vända dig till läkare för närmare råd och anvisningar.

Varningar och försiktighet

Tala med läkare innan du tar Apydan 300 mg:

- om du tidigare visat symtom på **överkänslighet** (hudutslag eller andra allergisymtom) mot karbamazepin eller andra läkemedel. Ungefär var fjärde person (25 %) med känd allergi mot karbamazepin kan också uppvisa allergiska reaktioner i samband med bruk av oxkarbazepin (Apydan 300 mg).
- om du har någon njursjukdom
- om du har någon svår leversjukdom
- om du **använder diuretika** (läkemedel som ökar urinmängden och på detta sätt hjälper kroppen att bli av med salt och vätska)
- om du lider av någon **hjärtsjukdom**, har andnöd och/eller svullnad i ben eller fötter (ansamling av vätska i kroppen)
- om blodprov visat att **natriumhalten i ditt blod är för låg** (se avsnitt 4 "Eventuella biverkningar")
- om du är kvinna och **tar hormonella preventivmedel** (t.ex. p-piller). Apydan 300 mg kan minska p-pillrens effekt, och du bör därför använda någon annan eller någon kompletterande icke-hormonell preventivmetod när du tar Apydan 300 mg för att förhindra eventuell oönskad graviditet. Kontakta omedelbart läkare, om du får oregelbundna blödningar eller genombrottsblödningar. Fråga läkaren eller apotekspersonalen om du har några frågor angående detta.

Risken för allvarliga hudutslag hos patienter med hankinesiskt eller thailändskt ursprung vid användning av karbamazepin eller kemiskt relaterade föreningar kan bestämmas genom ett blodprov. Läkare ska kunna tala om för dig om ett blodprov är nödvändigt innan du börjar ta oxkarbazepin.

Om något av följande symtom uppkommer efter det att du börjat med Apydan 300 mg, ska du omedelbart kontakta läkare eller uppsöka akutmottagningen vid närmaste sjukhus:

- om du får en **allergisk reaktion** efter det att du börjar med Apydan 300 mg. Symtom på en sådan reaktion kan vara t.ex. svullnad i läppar, ögonlock, ansikte, svalg eller mun, plötsliga andningssvårigheter, feber med svullna lymfkörtlar, hudutslag eller utslag med blåsor
- om du får symtom som påminner om **hepatit**, d.v.s. leverinflammation, såsom gulskiftande hud eller ögonvitor

- om antalet krampanfall ökar. Denna risk gäller speciellt barnpatienter, men fenomenet kan också observeras hos vuxna.
- om du utvecklar symtom som tyder på **störningar i blodet** (t.ex. trötthet, andnöd i samband med ansträngning, blekhet, huvudvärk, frossbrytningar, svindel, ofta återkommande infektioner med feber, halsont, sår i munnen, onormal tendens till blåmärken eller blödningar, näsblod, röda eller blåskiftande fläckar på huden eller oförklarliga hudförändringar)
- en liten del av de patienter som har behandlats med epilepsimediciner såsom Apydan 300 mg har haft tankar på att skada sig själv eller begå självmord. Om du upplever sådana tankar ska du omedelbart kontakta läkare.
- om din **hjärtrytm är snabb eller ovanligt långsam**.

Barn och ungdomar

Oxkarbazepin, som finns i Apydan 300 mg, kan förvärra vissa typer av primärt generaliserade anfall, som myoklon och frånvarooanfall (absensanfall). Tala med din läkare om ditt barn lider av dessa specifika typer av anfall.

I samband med behandling av barn kan läkaren rekommendera att sköldkörtelvärdena kontrolleras och följs upp både före behandlingen inleds och medan den pågår.

Detta läkemedel innehåller mindre än 1 mmol (23 mg) natrium per tablett, d.v.s. är näst intill "natriumfritt".

Andra läkemedel och Apydan 300 mg

Tala om för läkare eller apotekspersonal om du tar, nyligen har tagit eller kan tänkas ta andra läkemedel.

Detta gäller speciellt följande:

- hormonella preventivmedel, t.ex. p-piller (se avsnitt "Varningar och försiktighet").
- andra epilepsimediciner och enzyminducerande mediciner, som t.ex. karbamazepin, fenobarbital, fenytoin eller lamotrigin och rifampicin.
- läkemedel som sänker natriumhalten i ditt blod, t.ex. diuretika (läkemedel som ökar urinmängden och därigenom förbättrar utsöndringen av vätska och salt från kroppen), desmopressin eller antiinflammatoriska läkemedel, som t.ex. indometacin.
- litium och MAO-hämmare (läkemedel som används för att stabilisera humöret och för behandling av depression).
- läkemedel som påverkar immunsystemet, som t.ex. ciklosporin och takrolimus.

Apydan 300 mg med mat, dryck och alkohol

Apydan 300 mg kan tas under eller efter måltid med vätska.

Alkohol kan förstärka den lugnande effekten av Apydan 300 mg. Undvik därför alkohol i så stor utsträckning som möjligt och rådfråga läkare vid behov.

Graviditet och amning

Graviditet

Om du är gravid eller ammar, tror att du kan vara gravid eller planerar att skaffa barn, rådfråga läkare innan du använder detta läkemedel.

Det är viktigt att epilepsianfallen hålls under kontroll under graviditeten. Å andra sidan kan användningen av epilepsimediciner i samband med graviditet orsaka skador på barnet.

Missbildningar

Studier har inte visat på en ökad risk för missbildningar i samband med användning av oxkarbazepin under graviditet. En risk för missbildningar hos ditt ofödda barn kan dock inte helt uteslutas.

Utvecklingsneurologiska störningar

Några studier har visat att oxkarbazepin påverkar utvecklingen av hjärnfunktionen (neurologiska utvecklingen) negativt hos barn som utsatts för oxkarbazepin under graviditeten, medan andra studier inte har funnit någon sådan effekt. Det går inte att utesluta att oxkarbazepin kan påverka barnets neurologiska utveckling.

Läkaren kommer att tala med dig om behandlingens för- och nackdelar. Konsultera läkare för att få reda på om du bör fortsätta använda Apydan 300 mg eller inte.

Avbryt inte behandlingen med Apydan 300 mg under pågående graviditet utan att först diskutera med läkaren.

Amning

Om du tar detta läkemedel, rådfråga läkare innan du börjar amma. Den aktiva substansen i Apydan 300 mg utsöndras i modersmjölken. Även om tillgängliga data tyder på att mängden Apydan 300 mg som passerar över till ett barn som ammas är låg, kan en risk för biverkningar för barnet inte uteslutas. Din läkare kommer att diskutera fördelarna och de potentiella riskerna med amning samtidigt som du tar Apydan 300 mg med dig. Kontakta omedelbart din läkare om du ammar medan du tar Apydan 300 mg och du tror att ditt barn får biverkningar som överdriven sömnhet eller försämrad viktökning.

Körförmåga och användning av maskiner

Apydan 300 mg kan förorsaka dåsighet, yrsel, dimsyn, dubbelseende, brist på koordinationsförmåga eller sänkt medvetandegrad. Dessa biverkningar förekommer främst i början av behandlingen och i situationer då doseringen ökas.

Du är själv ansvarig för att bedöma om du är i kondition att framföra motorfordon eller utföra arbeten som kräver skärpt uppmärksamhet. En av faktorerna som kan påverka din förmåga i dessa avseenden är användning av läkemedel på grund av deras effekter och/eller biverkningar. Beskrivning av dessa effekter och biverkningar finns i andra avsnitt. Läs därför all information i denna bipacksedel för vägledning. Diskutera med din läkare eller apotekspersonal om du är osäker.

3. Hur du tar Apydan 300 mg

Ta alltid detta läkemedel enligt läkarens anvisningar. Rådfråga läkare eller apotekspersonal om du är osäker.

Dosstorlek

Dosering för vuxna

- En **vanlig startdos** av Apydan 300 mg för vuxna (även äldre personer) är 600 mg oxkarbazepin per dygn.
- Ta en tablett à 300 mg två gånger i dygnet.
- Läkaren kan vid behov öka din dos tills optimalt behandlingsresultat uppnås. De bästa resultaten uppnås i allmänhet med doser på 600-2400 mg oxkarbazepin per dygn.
- Doseringen är densamma även då du använder annan antiepileptika.
- Startdosen för patienter med njursjukdom (och njursvikt) är hälften av den normala startdosen.
- Om du har någon svår leversjukdom kan det hända att läkaren ändrar på doseringen.

Dosering för barn

Apydan 300 mg kan ges till barn från 6 år och uppåt

Doseringen för barn beräknas enligt kroppsvikt.

- Startdosen är 8-10 mg/kg kroppsvikt per dygn uppdelat på två doser. För ett barn som väger exempelvis 30 kg innebär detta att behandlingen inleds med en ½ Apydan 300 mg två gånger per dygn.
- Läkaren kan vid behov öka dosen tills optimalt behandlingsresultat uppnås. De bästa resultaten uppnås i allmänhet med doser på 30 mg oxkarbazepin/kg per dygn. Den maximala dosen för barn är 46 mg/kg kroppsvikt per dygn.

Hur ska Apydan 300 mg användas?

- Svälj tabletterna med lite vatten under eller efter måltid.
- Apydan 300 mg har en krysskåra. Du kan dela tabletterna i fyra lika stora doser innehållande 75 mg.
- För små barn som inte kan svälja tablett, eller för de som inte kan ta nödvändig dos i tablettform, kan Apydan 300 mg lösas i vatten och ges som en dryck.

När och hur länge ska Apydan 300 mg användas

Apydan 300 mg ska tas varje dag. Ta läkemedlet två gånger i dygnet och alltid vid ungefär samma tidpunkt på dagen, om inte läkaren gett dig andra anvisningar. På detta sätt uppnås bästa möjliga behandlingsbalans och det är också lättare för dig att komma ihåg när du ska ta din medicin.

Läkaren talar om för dig hur länge behandlingen med Apydan 300 mg ska fortsätta. Behandlingstidens längd beror på vilken typ av anfall du lider av.

Det kan hända att du bör fortsätta med läkemedlet i flera års tid för att förhindra uppkomsten av anfall. Ändra inte på doseringen och sluta inte använda läkemedlet utan att först ha konsulterat läkare.

Om du har tagit för stor mängd av Apydan 300 mg

Om du fått i dig för stor mängd läkemedel eller om t.ex. ett barn fått i sig läkemedlet av misstag kontakta läkare, sjukhus eller Giftinformationscentralen (tel. 0800 147 111) för bedömning av risken samt rådgivning. Symtom på överdosering med Apydan 300 mg är:

- dåsighet, svindel, koordinationsstörningar och/eller ofrivilliga ögonrörelser, muskelryckningar eller märkbart förvärrade kramper, huvudvärk, förlorande av medvetandet, koma
- illamående, kräkningar, ökad mängd ofrivilliga rörelser
- patologisk trötthet, dubbelseende, pupillsammandragning, dimsyn
- trötthet
- långsam och ytlig andning (andningsförlamning)
- rytmrubbning i hjärtat (förlängning av QTc-intervallet)
- skakningar, huvudvärk, koma, sänkt medvetandegrad, okontrollerbara rörelser i munnen, tungan, armarna och benen
- aggressivitet, upphetsning, förvirring, muskelryckningar eller märkbart förvärrade kramper, koordinationsstörningar och/eller ofrivilliga ögonrörelser
- lågt blodtryck
- andnöd.

Om du har glömt att ta Apydan 300 mg

Om du glömmet att ta en dos, ta den så fort du kommer ihåg. Om det då redan är dags för dig att ta din nästa dos, ska du dock låta bli att ta den bortglömda dosen. Fortsätt att följa den normala doseringstidtabellen. Ta inte dubbel dos för att kompensera för glömd dos.

Om du är osäker eller har glömt bort flera doser, kontakta läkare.

Om du slutar att använda Apydan 300 mg

Du ska inte sluta använda Apydan 300 mg om inte din läkare uttryckligen talar om för dig att göra så. Du ska aldrig avbryta behandlingen helt plötsligt, eftersom detta kan leda till en snabb försämring av dina anfall. Om behandlingen avslutas, ska det ske gradvis och i enlighet med läkarens anvisningar.

Om du har ytterligare frågor om detta läkemedel, kontakta läkare eller apotekspersonal.

4. Eventuella biverkningar

Liksom alla läkemedel kan detta läkemedel orsaka biverkningar, men alla användare behöver inte få dem.

Kontakta omedelbart läkare eller uppsök akutmottagningen vid närmaste sjukhus om du får någon av följande biverkningar:

Följande symtom kan vara tecken på möjliga allvarliga biverkningar, som kan kräva omedelbar läkarvård. Läkaren avgör också om behandlingen med Apydan ska avbrytas genast och hur behandlingen kommer att fortsätta.

Mindre vanliga (kan förekomma hos upp till 1 av 100 användare):

- Viktökning, trötthet, håravfall, muskelsvaghet, frusenhet (tecken på sänkt sköldkörtelfunktion).
- Omkullfallningar.

Sällsynta (kan förekomma hos upp till 1 av 1 000 användare):

- Svullnad av läppar, ögonlock, ansikte, svalg eller mun i kombination med svårigheter att andas, tala eller svälja (tecken på anafylaktisk reaktion och angioödem).
- Utslag och/eller feber som kan vara tecken på DRESS (läkemedelsrelaterade utslag med eosinofili och systemiska symtom); AGEP (akut generaliserad exantematös pustulos).
- Trötthet, andnöd i samband med ansträngning, blekhet, huvudvärk, frossa, svindel, ofta återkommande infektioner med feber, halsont, sår i munnen, onormal tendens till blåmärken eller blödningar, näsblod, röda eller blåskiftande fläckar på huden eller oförklarliga hudförändringar (tecken på minskat antal blodplättar eller blodkroppar).
- Sänkt medvetandegrad, förvirring, muskelryckningar eller betydande förvärring av kramperna (eventuellt symtom på en alltför låg natriumhalt i blodet på grund av SIADH-liknande tillstånd) (se avsnitt "Varningar och försiktighet").

Mycket sällsynta (kan förekomma hos upp till 1 av 10 000 användare):

- Symtom på överkänslighetsreaktioner, såsom hudutslag, feber eller muskel- och ledsmärter
- Svåra reaktioner med blåsor på huden och/eller läpparnas, ögonens, munnens, näsans eller könsorganens slemhinnor (tecken på allvarliga allergiska reaktioner, inklusive Lyells syndrom, Stevens-Johnsons syndrom och erythema multiforme).
- Röda, fläckvist uppträdande hudutslag, (främst i ansiktet), eventuellt i kombination med trötthet, feber, illamående eller aptitlöshet (tecken på Systemisk Lupus Erytematosus (SLE)).
- Symtom som påminner om influensa i kombination med gulskiftande hud eller ögonvitor (tecken på leverinflammation).
- Svår smärta i övre delen av buken, kräkningar, aptitlöshet (tecken på bukspottkörtelinflammation).

Tala så snabbt som möjlig om för läkare om du får någon av följande biverkningar, de kan kräva läkarvård.

Vanliga (kan förekomma hos upp till 1 av 10 patienter):

- Darrningar, koordinationssvårigheter, ofrivilliga ögonrörelser, ångest, nervositet, depression, humörsvingningar, hudutslag.

Mycket sällsynta (kan förekomma hos upp till 1 av 10 000 patienter):

- Oregelbunden hjärtrytm eller mycket snabb eller mycket långsam hjärtfrekvens.

Övriga biverkningar som kan förekomma:

Följande biverkningar är i allmänhet lindriga eller medelsvåra till sin natur. Oftast är de tillfälliga, och går över så småningom.

Mycket vanliga (kan förekomma hos fler än 1 av 10 patienter):

- Trötthet, huvudvärk, yrsel, dåsighet, illamående, kräkningar, dubbelseende.

Vanliga (kan förekomma hos upp till 1 av 10 patienter):

- Svaghet, minnesstörningar, försämrad koncentrationsförmåga, apati, agitation, förvirring, dimsyn, synstörningar, förstoppning, diarré, buksmärtor, akne, håravfall, balansrubbingar, viktökning, talstörningar.

Mindre vanliga (kan förekomma hos upp till 1 av 100 patienter):

- Högt blodtryck, nässelutslag.
- Förhöjda leverenzymvärden kan också förekomma under behandlingen med Apydan 300 mg.

Sällsynta (kan förekomma hos upp till 1 av 1 000 användare):

- Det har kommit rapporter om bensjukdomar t.ex. minskad bentäthet i skelettet, benskörhet och benbrott. Kontakta läkare eller apotekspersonal om du behandlas med epilepsimedicin under lång tid, om du vet att du har benskörhet eller om du medicinerar med steroider.

Rapportering av biverkningar

Om du får biverkningar, tala med läkare, apotekspersonal eller sjuksköterska. Detta gäller även biverkningar som inte nämns i denna information. Du kan också rapportera biverkningar direkt (se detaljer nedan). Genom att rapportera biverkningar kan du bidra till att öka informationen om läkemedels säkerhet.

webbplats: www.fimea.fi

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea

Biverkningsregistret

PB 55

00034 FIMEA

5. Hur Apydan 300 mg ska förvaras

Förvara detta läkemedel utom syn- och räckhåll för barn.

Används före utgångsdatum som anges på förpackningen. Utgångsdatumet är den sista dagen i angiven månad.

Läkemedel ska inte kastas i avloppet eller bland hushållsavfall. Fråga apotekspersonalen hur man kastar läkemedel som inte längre används. Dessa åtgärder är till för att skydda miljön.

6. Förpackningens innehåll och övriga upplysningar

Innehållsdeklaration

- Den aktiva substansen är oxkarbazepin.
- Övriga innehållsämnen är mikrokristallin cellulosa, natriumstärkelseglykolat (typ A), magnesiumstearat, riboflavin och ammoniummetakrylatkopolymer (typ B).

Läkemedlets utseende och förpackningsstorlekar

Apydan 300 mg är runda, platta, ljusgula och rödaktiga tabletter med krysskåra. Tabletten kan delas i fyra lika stora doser.

Apydan 300 mg tillhandahålls i förpackningar om 50 eller 100 tabletter i plastburkar.

Andra tablettstyrkor

Apydan 600 mg

Innehavare av godkännande för försäljning och tillverkare

Desitin Arzneimittel GmbH
Weg beim Jäger 214
D-22335 Hamburg, Tyskland

info@desitin.fi

Denna bipacksedel ändrades senast 17.10.2022